

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Матеріалом для дослідження були телята чорно-рябої голштинізованої породи віком 1–4 місяців.

Оскільки в ТОВ “Ресілієнт Матюші” Білоцерківського району Київської області відмічалася значна захворюваність і вибракування телят за катаральної бронхопневмонії, тому ми апробували наступну схему лікування хворих телят:

- внутрішньом’язово імуномодулятор “Бістим”, в дозі 0,4 мл на 10 кг маси тіла;
- внутрішньом’язово “Пенбекс”, в дозі 1 мл на 15 кг маси тіла впродовж 6 днів;
- підшкірно протизапальний засіб – “Фортідекс”, в дозі 1 мл на 50 кг маси тіла – на 1, 3 і 5 дні лікування;
- натрію гідрокарбонат – 4,0 г двічі на добу.

Хворим тваринам контрольної групи застосовували схему лікування яка застосовується у господарстві: амоксацилін Біовета 15 % ЛА, кальцію глюконат, катозал та натрію гідрокарбонат. У обох групах було на початку досліду по 7 тварин.

Застосування комплексної схеми поліпшує клінічний статус телят вже на 5 день і сприяє швидкому одужанню (на 8–11 день лікування).

У тварин дослідної групи відновлювався еритроцитопоез: підвищувався рівень гемопоезу, індекси “червоної” крові – МСН і МСV на 11,8 і 17,2 % відповідно.

Під впливом комплексної схеми лікування підвищувався неспецифічний захист та поліпшувалася білоксинтезувальна функція печінки, про що свідчила величина загального білка в сироватці крові, які підвищувалася на 14 %.

У телят після лікування відновлювалося співвідношення між білковими фракціями, на що вказували фізіологічні величини бронхолегеневого тесту який у хворих не змінився.

У телят контрольної групи (37,6 %) поліпшення загального стану не наступало. У цих тварин спостерігалася змішана задишка, а з носових ходів катарально-гнійні витікання. Температура тіла у телят була 39,7–40,6 °С; за перкусії легень – притуплення; за аускультатії – патологічне бронхіальне дихання та хрипи. Тварини були сильно виснажені. На 12–16 день вони загинули.

Для профілактики катаральної бронхопневмонії телят у ТОВ “Ресілієнт Матюші” Білоцерківського району Київської області пропонуємо виконання комплексу організаційно-господарських та ветеринарно-санітарних заходів:

- збалансувати раціон годівлі телят;
- відновити роботу вентиляції в тваринницьких приміщеннях;
- в) регулярно (двічі на рік) проводити дезінфекцію приміщень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Внутрішні хвороби тварин / [В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.]; за ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2012. – Ч.1. – 528 с.
2. Ветеринарна клінічна біохімія / [В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; За ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. – Біла Церква, 2002. – 400 с.
3. Розумнюк А.В. Структура і функціональні властивості еритроцитів та їх зміни при лікуванні телят, хворих на бронхопневмонію: Автореф. дис. ... канд. вет. наук / А.В.Розумнюк. – Біла Церква, 2002. – 18 с.
4. Козій Н.В. Динаміка показників білкового обміну при лікуванні телят, хворих на бронхопневмонію / Н.В. Козій, М.Г. Ільницький // Вісник Білоцерків. держ. аграр. ун-ту. – Біла Церква, 2002. – Вип. 23. – С. 79–84.

УДК: 636.2.053.09:616.24-002:619

ДЄЄВ Д.І., магістрант

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ, ЕТІОЛОГІЯ ТА СИМПТОМИ КАТАРАЛЬНОЇ БРОНХОПНЕВМОНІЇ У ТЕЛЯТ

Бронхопневмонія – захворювання тварин, яке характеризується запальним процесом у бронхах і альвеолах з випотіванням у них серозно-слизового ексудату, розладом зовнішнього та внутрішнього газообміну, розвитком дихальної і серцево-судинної недостатності, порушенням функцій різних органів та систем [1, 2].

На початкових стадіях запалення відбувається у слизовій оболонці бронхів і надалі поширюється на альвеоли.

Розрізняють гострий, підгострий і хронічний перебіг бронхопневмонії, за походженням – первинну і вторинну. Здебільшого захворювання має сезонний характер (рання весна і пізня осінь). Бронхопневмонія проявляється у молодняку усіх видів тварин [3, 4].

Ключові слова:

Мета роботи – вивчити поширення, етіологію та симптоми катаральної бронхопневмонії у телят ТОВ “Ресілієнт Матюші”.

Матеріалом для дослідження були телята чорно-рябої голштинізованої породи віком 1–4 місяців.

Катаральна бронхопневмонія у телят була досить поширеною у ТОВ “Ресілієнт Матюші” Білоцерківського району Київської області. За статистичними даними за 2022–2023 рр. нею хворіло серед 1–2-місячних 36,6 % телят і серед 2–4-місячних – 28,7 % і у 2023 році – 47,4 і 45,5 % відповідно.

Етіологічними чинниками за катаральної бронхопневмонії у телят були:

а) порушення умов мікроклімату – низька температура в приміщенні, висока відносна вологість та підвищена концентрація амоніаку;

б) незбалансована годівля – за дефіцит цукру, вітаміну D, сульфору та мікроелементів (цинку, мангану, кобальту);

в) утримання телят довготривалий час на глибокій підстилці.

Катаральна бронхопневмонія у телят характеризувалася пригніченням загального стану, гіпорексією та анорексією. У хворих тварин температура тіла коливалася в межах – 39,7–40,8 °C; дихання було почащене (48–72 дих.рух/хв.); кашель нечастий, сухий, болючий; із носових ходів витікає серозно-катарального характеру. Телята здебільшого лежали або стояли із витягнутою шиєю. Волосяний покрив був тьмяний, скуйовджений та забруднений на задніх частинах тулуба. Кон’юнктива бліда. За перкусії грудної клітки було чути звуки від тимпанічного до притупленого і тупого, а за аускультатії – жорстке дихання, сухі, свистячі і вологі дрібно- і середньопухирчасті хрипи. У частини хворих телят (у ділянках, де відмічався тупий звук за перкусії) дихання було досить послаблене, а іноді і взагалі відсутнє. Частота пульсу коливалася від 93 до 120 уд/хвилину. У *puncta optima* легеневої артерії було чути акцент II тону. У деяких хворих телят проявлявся діарейний синдром, а у частини тварин діагностували олігурію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.; За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2012. – Ч. 1. – 528 с.
2. Бронхопневмонія телят: діагностика та комплексна терапія Л.Г. Слівінська, С.К. Демидюк, А.Р. Щербатий, П.С. Мазурок. Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького, 2016, т 18, № 3 (71). 95-99.
3. Srikumaran, S, Kelling, C.L., Ambagala, A. (2008). Immune evasion by pathogens of bovine respiratory disease complex. Anim Health Res Rev. 8, 215–229.
4. Пливанюк, Є., Каспров, Р., Лішук, С., & Добровольський, В. (2021). Показники крові, хворих на бронхопневмонію телят, за умов інтенсифікації вільно радикального окиснення. *Аграрний вісник Причорномор’я*, (100). <https://doi.org/10.37000/abbsl.2021.100.13>
5. Predictive values of haptoglobin and fibrinogen for the treatment of growing calves suffering from bronchopneumonia in field conditions / J.Godeau, J.Coghe, A.Pirlot, P.Lekeux // Rew. med. vet. (France). – 2000. – Vol. 151, № 7. – P. 702–703.

УДК: 636.2.09:616.36:619

КОЗІР І.І., магістрант

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ КОРІВ ЗА ГЕПАТИТУ

Печінка є найважливішим органом у процесі обміну речовин високопродуктивних дійних корів. Цей орган відіграє основну роль у контролі нормалізації енергетичного метаболізму, гормонального статусу, детоксикації шкідливих речовин, імунної реакції та репродуктивної функції [1, 2].